

АДВОКАТИ – МІСЬКІ ГОЛОВИ: НА СЛУЖБІ МІСТУ І ГРОМАДИ

Антон Кохановський народився у Тернополі у польській родині. Правничу освіту здобув у Львівському університеті. У 1850 році приїхав працювати у Чернівці та відтут адвокатську діяльність. Через 18 років він очолив Буковинську палату адвокатів.

У 1884 р. адвоката Кохановського було обрано до міської ради. Його кар'єра міського депутата протривала 42 роки. Незабаром після першого обрання депутати призначили його бургомістром – міським головою Чернівців. Загалом на цьому посту він пропрацював 26 років. На посаді бургомістра Антон Кохановський організував у Чернівцях будівництво водогону та каналізації, електромережі та громадського електротранспорту. У 1896 році на центральних вулицях з'явилися електричні ліхтарі, а у 1897-му у місті поїхав перший трамвай. Вулиці вимостили бруківкою. У рекордні терміни, за 15 місяців, було збудовано міський театр, який за архітектурою і оздобленням увійшов до переліку найкращих у Європі. За час каденції А.Кохановського на посту бургомістра Чернівці були оздоблені й іншими архітектурними перлинами: резиденцією Буковинських Митрополитів, Кафедральним собором, вірменською церквою, будинком вчительської семінарії.

Вершиною політичної діяльності Антона Кохановського стало головування у виконавчому комітеті Буковинського ландтагу – парламенту коронного краю герцогства Буковина. У 1871 році його обрали депутатом Державної Ради Австрії, а у 1874 році – крайовим старостою. На посаді з вищим рівнем політичних можливостей Антон Кохановський відстоював заснування Чернівецького університету. Завдяки його зусиллям було споруджено будівлю Буковинського ландтагу.

Бургомістр Кохановський був покровителем освіти і мистецтва. За посадою він очолював Міську раду шкільництва, місцеву санітарну раду, Раду у справах нужденних і Фонд нужденних. Також заснував і очолив Товариство плекання музичного мистецтва на Буковині, Товариство прикрашення Чернівців, Буковинський промисловий музей. За членські внески, а це, передусім, власні кошти, було споруджено у Чернівцях концертний зал (нині – філармонія), створено парк (сучасний парк ім. Ю. Федьковича), збудовано приміщення для музею (зараз тут відділення банку).

Життя і діяльність Антона Кохановського були спрямовані не на власне збагачення, а на благо міста та його мешканців. Він допомагав у скрутні людям усіх національностей і конфесій, особливо нужденним і важкохворим. Під час голоду та епідемії 1865 – 1866 років наказав виловити усю рибу зі ставків у своєму маєтку і роздати городянам. На фронтоні міської ратуші у Чернівцях і сьогодні можна побачити великий годинник, подарований місту адвокатом Антоном Кохановським.

**Адвокат
Антон Кохановський фон Ставчан
1817 – 1906**

Міський голова Чернівців

Антон Кохановського називають «батьком Чернівців». Четверть століття він працював адвокатом і ще стільки ж очолював місто. 9 разів А. Кохановського переобирали на посаду міського голови. За свою діяльність він отримав від цісаря Франца-Йосифа шляхетство і титул барона. Завдяки ефективному управлінню та особистій благодійності Антона Кохановського Чернівці набули ошатного вигляду європейського міста, яким залишаються і сьогодні.

**Адвокат
Євген Рябцов
1880 – невідомо**

Міський голова Києва

Євген Петрович Рябцов – перший демократично обраний міський голова Києва. Очолював місто у добу революційних потрясінь, намагаючись забезпечити його жителям безпеку та стабільність.

Народився у московській міщанській родині. Початкову освіту здобув у міському училищі. З 15-ти років почав працювати, займав посади конторника, рахівника в управлінні Московсько-Казанської залізниці. У 1901–1903 роках Рябцов проходив військову службу, після якої повернувся до роботи на залізницю. Є.Рябцов завідував канцелярією служби шляхів та споруд в управлінні Московсько-Києво-Воронізької залізниці.

Під час революційних заворушень 1905 року перебував у центрі страйкового руху, брав участь у організації загального страйку залізничників. Після придушення страйку був вимушений покинути роботу на залізниці та деякий час переховувався.

З осені 1906 р. Є. Рябцов жив у Києві. У травні 1907 р. отримав атестат зрілості та почав навчання на юридичному факультеті Київського університету, який закінчив у 1911 році. Після університету був зарахований у київську присяжну адвокатуру як помічник присяжного повіреного, пізніше – член ради, старшина ради помічників присяжних повірених. З початком Першої світової війни був мобілізований на військову службу в званні звичайного військового чиновника, займав посаду бухгалтера Київського військово-окружного інтендантського управління.

Був членом партії есерів. У перші дні лютневої революції став одним з ініціаторів створення в Києві ради військових депутатів, був обраний до складу її президії та виконував обов'язки товариша (заступника) голови. Під час перших всенародних виборів місцевого самоврядування у липні 1917 року від цієї ж партії увійшов до складу Київської міської думи і 9 серпня був обраний міським головою.

У січні 1918 року, у дні «червоного терору» у Києві владштованого більшовицькими військами на чолі з Муравйовим клопотався про припинення масових репресій. Продовжував свою діяльність після повернення УНР та в добу Української Держави. У жовтні 1918 року гетьманський уряд розпустив Київську міську думу та передав міські справи спеціальній урядовій комісії на чолі з Іпполитом Дьяковим.

У вересні 1919 року з встановленням у Києві влади Збройних сил Півдня Росії на чолі з А.Денікіним діяльність міської думи була відновлена. Але вже в жовтні 1919 року внаслідок конфлікту між міським управлінням та вищою цивільною владою Євген Рябцов подав у відставку з посади міського голови.

Київська
міська дума

Одеська
судова палата

Міська ратуша Чернівців.
На фронтоні - годинник,
подарований місту
адвокатом А. Кохановським

**Адвокат
Василь Протопопов
1846 – 1914**

Градоначальник Одеси

Василь Якович Протопопов був одним із найшанованіших адвокатів Одеси. Поряд із адвокатською діяльністю, відомий тим, що опікувався питаннями освіти, культури, благодійності, меценатства, охорони здоров'я.

Видатний одеський присяжний повірений Василь Якович Протопопов народився у родині священика. Закінчив юридичний факультет Новоросійського університету. До утворення Ради присяжних повірених при окрузі Одеської судової палати, з 1894 по 1905 роки виконував обов'язки старшини одеських присяжних повірених та доклав багато зусиль для заснування в Одесі Ради присяжних повірених.

Значний популярності Василя Протопопова сприяла його діяльність протягом 1905 – 1909 років на посаді Голови Одеської міської думи – градоначальника Одеси, а також гласного (депутата) міської думи.

Протягом декількох років В. Протопопов здійснював обов'язки віце-президента Одеського товариства витончених мистецтв, був піклувальником і членом низки благодійних організацій: Одеського товариства допомоги біднякам, Одеського відділення Піклування Імператриці Марії Олександрівни про сліпих, Одеського товариства піклування неможливих і тих, хто потребує допомоги, Виправного притулку для малолітніх злочинців, Товариства для допомоги малозабезпеченим ученицям Одеської міської громадської Маріїнської жіночої гімназії.

**Адвокат
Борис Козубський
1886 – 1953**

Міський голова
Кременця

Адвокат, журналіст,
громадський та політичний
діяч Борис Козубський все своє життя боровся
за українську незалежність проти російського,
польського та радянського
режимів.

Народився 4 березня 1886 р. у Вишнівці Кременецького повіту. У 1906 р. закінчив Острозьку гімназію, навчався на юридичних факультетах Київського і Харківського університетів. Працював адвокатом в конторі під керівництвом знаменитого Миколи Міхновського, засновника і керівника Революційної української партії.

На початку 1917 р. у Києві він активно включився у боротьбу за здобуття Україною своєї державності, став одним із членів Центральної Ради від Волині. Після захоплення Києва більшовицькими військами Борис Козубський повернувся на свою батьківщину – с. Раковець Великий, що неподалік Вишнівця. Він став одним із керівників влади УНР на Кременеччині. Також Б.Козубський – голова повітової земської управи у Кременці, пізніше голова міської ради і наглядової ради союзу кооперативів.

У 1919 р. був інтернований поляками у таборі в Домб'є. Повернувшись до Кременця, Б. Козубський став головою Кременецької управи товариства «Просвіта» і частину власного будинку віддав безкоштовно для «Просвіти».

У 1922 – 1927 рр. Б.Козубський – посол сейму від Блоку національних меншин, обраний у виборчому окрузі №58 (Кременець, Дубно, Острогож). Член Українського сеймового клубу. Працював у сеймових комісіях: конституційній, комунікаційній, правничій. Співорганізатор українського народного дому у Кременці і товариства «Сільський господар». У 1925 р. став одним із співзасновників УНДО.

У 1930-х роках займався приватною адвокатською практикою. Переслідувався польською владою, двічі арештований. У 1939 р. ув'язнений у Березі Картузькій. Влітку 1941 р. – член Української національної ради у Львові та Української ради довір'я на Волині. Під час війни продовжував юридичну практику у Кременці та Львові. З 1944 р. працював у Львові коректором газети «Вільна Україна». Арештований НКВС у серпні 1948 р., засуджений на 25 років. Відбував покарання у Мордовії, де 17 лютого 1953 р. помер.

**Адвокат
Лев Флейшер
1885 – 1917**

Міський
голова Бахмута

Лев Флейшер був одним із найавторитетніших діячів у Бахмуті у буремному 1917 році. Чесний, енергійний і діяльний, фанатично відданий гаслам демократії і революції, він один силою свого авторитету оберігав місто від анархії.

Лев Борисович Флейшер навчався у Таганрозькій гімназії, яку закінчив у 1903 році із золотою медаллю. Правничу освіту отримав на юридичному факультеті Харківського університету. З 1906 року – член Російської соціал-демократичної робітничої партії.

Адвокатську практику розпочав у Таганрозі. На початку Першої світової війни був висланий як неблагонадійний до м. Бахмут Катеринославської губернії.

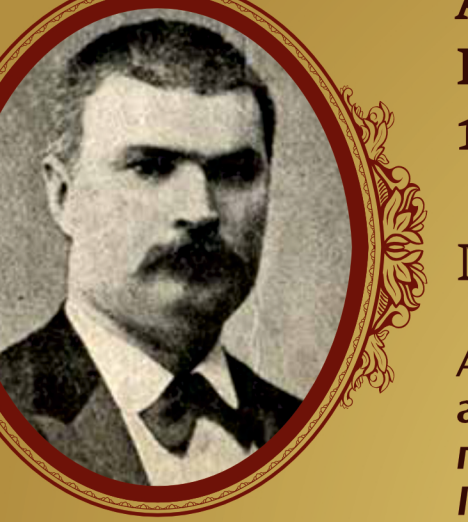
З початком революції 1917 року Лев Флейшер очолив Бахмутську раду робітничих дептактів. Улітку у місті відбулися вибори до міської думи – уперше за новим, демократичним законодавством. Новообрані гласні доручили очолити міську владу Л.Флейшеру. Протягом кількох місяців він виконував обов'язки міського голови у надзвичайно складний для міського господарства час.

У листопаді 1917 року по дорозі на залізничний вокзал Лев Флейшер був застрелений невідомим. Похорон міського голови перетворився на багатотисячну маніфестацію протесту проти анархії та погромницьких настроїв у місті.

**Адвокат
Іван Способний
1865 – після 1929**

Міський голова Катеринослава

Адвокат Іван Васильович Способний – останній міський голова Катеринослава (сучасний Дніпро), з ім'ям якого пов'язують «золоту добу» у розвитку міста. Відомий юрист, депутат І Державної Думи Росії, ефективний господарник і філантроп Іван Способний у своїй діяльності керувався принципом «завжди го найкращого».

Іван Способний закінчив юридичний факультет Санкт-Петербурзького університету зі ступенем «кандидата прав». Адвокатську кар'єру розпочав як помічник присяжного повіреного в Одесі. У 1890 році поступив на службу у Міністерство юстиції: спочатку призначений міським суддею, а у 1892 р. став заступником прокурора в Катеринославському окружному суді. У 1896 році вийшов у відставку та одержав звання присяжного повіреного.

У 1906 році Іван Способний був обраний депутатом Державної Думи Російської імперії від Катеринославської губернії. Він виступав за відміну смертної кари, свободу страйків та інші політичні свободи. Водночас І.Способний продовжив активну громадську діяльність у Катеринославі. У 1909 році був обраний Катеринославським міським головою і перебував цій посаді до 1917 року.

Як міський голова І.Способний розвивав промисловість та інфраструктуру міста. Новий водогін, каналізація, побудова міської лінії трамваю, мощення вулиць бруківкою, реорганізація Вищого гірничого училища у Гірничий інститут – це лише найпомітніші із його досягнень. У 1910 році І.Способний організував і провів у Катеринославі Південноросійську промислову, сільськогосподарську та кустарну виставку. Головними павільйонами на ній стали експозиції міського та земського самоврядування. Міська управа експонувала 14 своїх відділів: народну освіту, пожежну частину, освітлення, хімічну лабораторію, базари, санітарію, статистику, медицину, трамвай, водопровід, ветеринарію, бойню, бухгалтерію. За підсумками виставки Катеринослав нагородили великою золотою медаллю за високий рівень благоустрою міського господарства.